

Участь гарантів та здобувачів освітніх програм
Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література,
методика навчання іноземних мов
та
Іспанська мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література,
методика навчання іноземних мов
в науково-практичній конференції
“Ad orbem per linguas. До світу через мови”

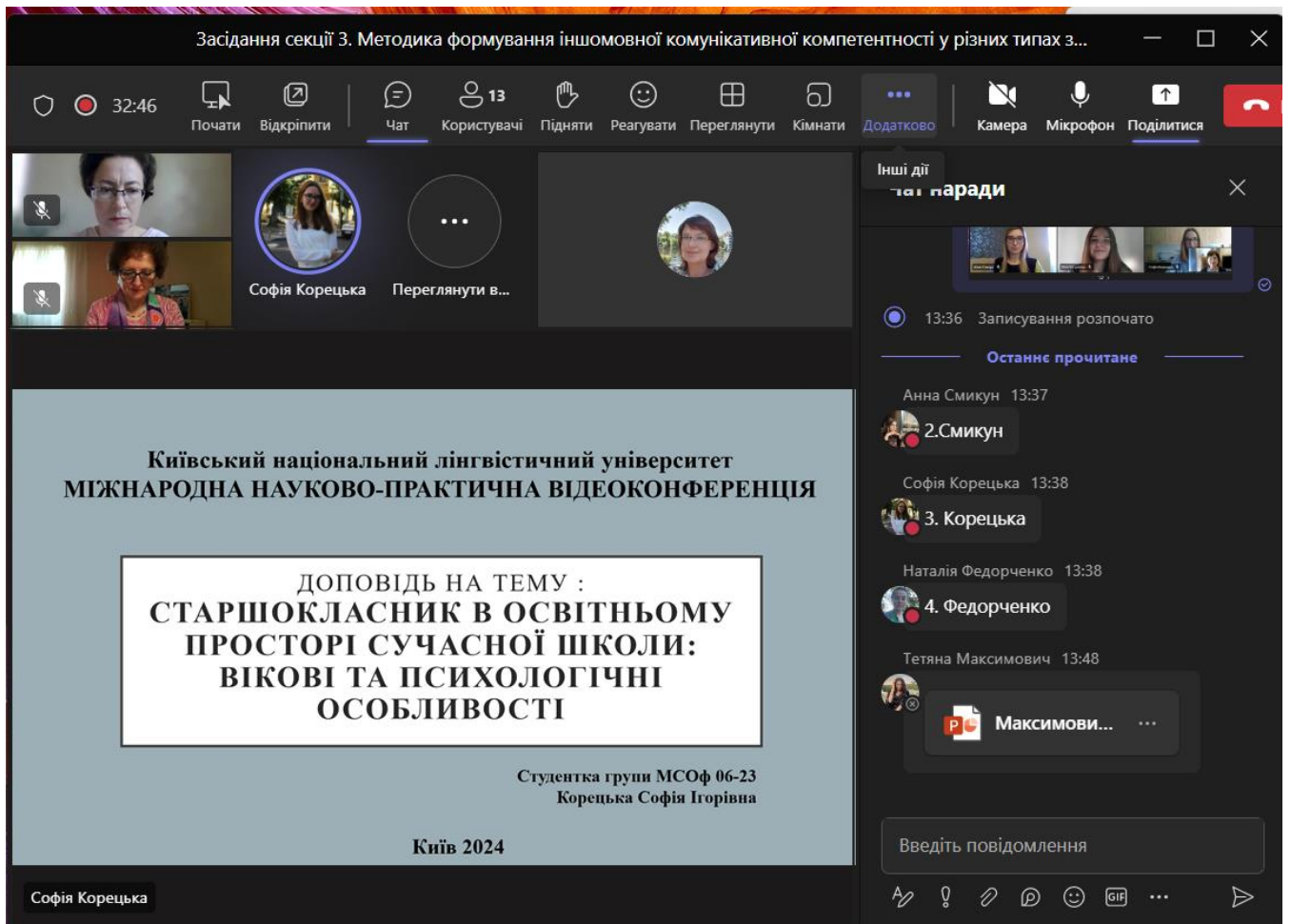
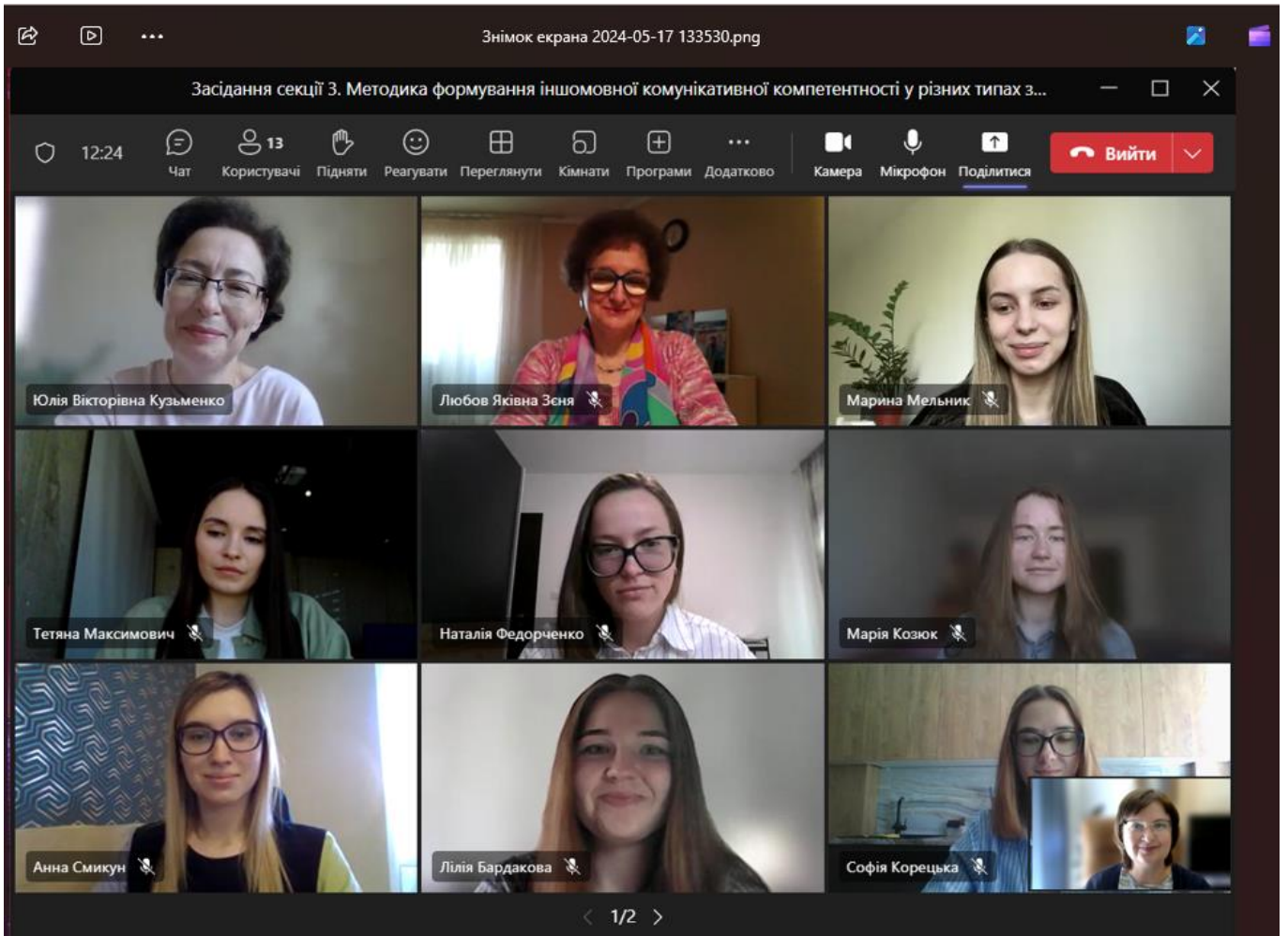
Написання кваліфікаційної роботи – самостійне індивідуальне наукове дослідження теоретико-експериментального характеру, спрямоване на розв’язання складних дослідницьких завдань в галузі педагогіки або методики навчання іноземних мов.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи здобувач демонструє здатність виявляти проблеми в освітньому процесі, ініціювати дослідження, визначати його цілі, завдання та етапи, добирати відповідні методи дослідження; організовувати, проводити пробне навчання та інтерпретувати його результати; готувати українською та іноземними мовами звіт, презентацію, доповідь, тези за результатами наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; апробувати результати науково-дослідницької діяльності на науково-практичних конференціях.

За результатами дослідження здобувачі в травні 2024 року брали участь у щорічній міжнародній науково-практичній конференції “Ad orbem per linguas. До світу через мови”, інформацію про яку (програми, матеріали конференції) розміщено на відповідній сторінці сайту відділу науково-дослідної роботи КНЛУ (<https://www.knlu.edu.ua/konferentsii-i-seminary.html>).

Магістрантка Наталія Федорченко (група МСОі07-23) представила доповідь на тему «Підручник як засіб формування у старшокласників іспанськомовної міжкультурної комунікативної компетентності: аналіз структури та змісту» (науковий керівник – проф. Зеня Л.Я.) та опублікувала тези доповіді. Магістрантка Анастасія Вегера (група МСОі03-23) підготувала та опублікувала тези доповіді на тему «Розвиток соціокультурної компетентності у студентської молоді» (науковий керівник – проф. Волярська О.С., доц. Борецька Г.Е.). Магістрантка Софія Корецька (група МСОф06-23) представила доповідь «Старшокласник в освітньому просторі сучасної школи: вікові та психологічні особливості» (науковий керівник – проф. Зеня Л.Я.).

Доповіді магістрантів були представлені на секції «Методика формування іншомовної комунікативної компетентності у різних типах закладів загальної середньої освіти». На засіданні секції також були присутні здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Студенти зацікавлено слухали доповіді один одного, ставили питання, що свідчить про інтерес до науково-дослідної роботи.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

AD ORBEM PER LINGUAS ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної
конференції**

**СЕМІОТИКА УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗЛАМНОСТІ:
МОВА – ОСВІТА – ДИСКУРС**

16–17 травня 2024 року

Київ
Видавничий центр КНЛУ
2024

“Ad orbem per linguas. До світу через мови”. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Семіотика української незламності: мова – освіта – дискурс”, 16–17 травня 2024 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2024. 808 с.

Друкуються за рішенням вченої ради
Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № 17 від 25 квітня 2024 року

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, статистичних даних та іншої інформації відповідальність несуть автори. Усі матеріали перевірено на унікальність із використанням інформаційної онлайн-системи «Unichesk».

© Видавничий центр КНЛУ, 2024

ЛІТЕРАТУРА

- Індивідуальне навчання: кому підходить і як організувати.* (б. д.). Нова українська школа.
<https://nus.org.ua/articles/indyvidualne-navchannya-komu-pidhodyt-i-yak-organizuvaty/>
- Орос, І. (2023). Освіта дорослих у Франції та Бельгії. *Academis notes. Series: Pedagogical sciences*, 4, 41–46.
https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2023.04.041
- Українські діти у французькій школі: як незнання мови не стає перешкодою для навчання.* (б. д.). Нова українська школа.
<https://nus.org.ua/view/ukrayinski-dity-u-frantsuzkij-shkoli-yak-neznannya-movy-ne-staye-pereponoyu-dlya-navchannya/>

РОЗВИТОК СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У СТУДЕНТСЬКІЙ МОЛОДІ

Вегера А. С.

Київський національний лінгвістичний університет
Науковий керівник: **Волярська О. С.**
Доктор педагогічних наук, доцент
Київський національний лінгвістичний університет

Дана тема є актуальною сьогодні, оскільки ми спостерігаємо масове розповсюдження технологій в усіх сферах нашого життя, що обумовлює початок розвитку та формування нового погляду на освіту. Важливим стає пошук нових методів та форм навчання, що принесуть кращі результати, ніж ті які ми маємо сьогодні.

Ми спостерігаємо важливість формування соціокультурної компетентності у студентів, оскільки розуміння соціальних та культурних контекстів відіграє ключову роль у їхній успішній реалізації в сучасному мультикультурному світі.

Під час навчання іноземної мови виникає безліч питань, серед яких особливо актуальним стає питання готовності студентів до міжнародної комунікації, яка відбувається як у реальному так і віртуальному середовищі.

Запропонована тематика безліч разів була об'єктом наукових досліджень. Особливо визначними є роботи М. З. Буболетової, Е. А. Генцицької, Н. М. Гордієнко, Г. В. Князевої, Т. М. Колодько, Ю. В. Маркобок, А. С. Нипадимки, Н. О. Пшенянінкової, Н. І. Сарновської, В. В. Сафонової, В. М. Чиркової, С. Берардо, М. Бірама, Д. К. Деардорффа, Дж. Лонерган, Т. Марча, М. І. Поззо, А. Фантіні тощо.

За визначенням М. Пентилюка, мовна компетентність охоплює різні аспекти, включаючи знання особистістю мови, її структуру, словниковий запас, історію та закони розвитку. Вона також враховує роль мови у ментальності народу, у суспільному житті, і в розвитку інтелекту. Мовна компетентність містить вміння аналізувати кожен рівень мовної системи, розрізняти мовні

категорії, а також здатність розуміти мову як систему знаків, яка сприяє формуванню думок та почуттів людини (Пентиліук, 2013).

Відповідно до В. Куліша та Я. Грішиної (2013), іншомовна компетенція виступає як результат змін у станах особистості у багаторівневій освітній системі. Для формування соціокультурної компетенції важливо використовувати аутентичні тексти, аудіо- та відеозаписи, які містять значний словниковий запас. Ці матеріали допомагатимуть студентам ознайомитися з найпоширенішими комунікативно-значущими лексичними одиницями, що використовуються в різних мовленнєвих ситуаціях. Крім того, вони дають змогу оволодіти активною лексикою та розмовними виразами для висловлення власних думок, а також ознайомитися з словами, що мають національно-культурне значення - реаліями країни в цілому та повсякденного життя. (Грішина, 2013).

У дослідженні даної проблеми важливо відзначити, що серед науковців ще не вироблено єдиного підходу до визначення структурних складових соціокультурної компетенції. Наприклад, у "Проекті державного освітнього стандарту" (1998) виділяються два аспекти – країнознавча та лінгвокраїнознавча компетенції.

Отже, важливо продовжувати дослідження у даній темі для кращого розуміння, що дасть змогу покращувати процес розвитку соціокультурної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

- Пентиліук, М. І. (2013). Когнітивно-комунікативна модель удосконалення професійної культуромовної компетентності студентів філологічного профілю. *Наукові записки. Серія "Філологічна"*, 40, 160–165.
- Грішина, Я. М. (2013). Іншомовна компетенція як невід'ємна складова професійної підготовки майбутнього митця. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: *матеріали Всеукраїнської наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій*, СумДУ, 26–27.
- Проект державного освітнього стандарту з іноземної мови (загальна середня освіта). V–IX класи. *Іноземні мови*. 1998. 1, 5–14.

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ В ІСПАНІЇ

Головенко Ю. І.

Київський національний лінгвістичний університет

Науковий керівник: **Матвієнко О. В.**

Доктор педагогічних наук, професор

Київський національний лінгвістичний університет

Протягом власної багатовікової історії Іспанія не лише створювала вражаючі шедеври мистецтва і архітектури, але й відіграла значну роль

https://pidru4niki.com/74255/informatika/intelektualni_sistemi_tehnologiyi_upravlinni_organizatsiyeyu
Семеріков, С. О., & Теплицький І. О. (2007). *Оболонка CLIPS як засіб вивчення експертних систем*.
<https://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/0564/880>

СТАРШОКЛАСНИК В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ: ВІКОВІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

Корецька С. І.

Київський національний лінгвістичний університет

Науковий керівник: **Зеня Л. Я.**

Доктор педагогічних наук, доцент

Київський національний лінгвістичний університет

Психологи зазначають, що вікова психологія тісно пов'язана з багатьма іншими галузями науки, однак саме вона вирішує питання, коли такі новоутворення як мотивація, самооцінка, світогляд та багато інших з'являються у дитини та які їх особливості для певного віку (Кремень, 2008).

Старшокласник (16-17 років) – це учень 10-11 класів закладу загальної середньої освіти, який проходить стадію формування особистісної ідентичності за періодизацією психічного розвитку Е. Еріксона (Кремень, 2008). Це час значних фізіологічних та психологічних змін в особистості учнів, що відображається на їх результатах навчання та соціальній взаємодії. Розуміння психології старшокласників є важливим для ефективної аудиторної і позааудиторної роботи з ними.

У цьому віці молодь активно вивчає своє місце у світі, стикається зі складнішими соціальними взаєминами та починає формувати свою ідентичність. Старшокласники починають замислюватися над сенсом життя та над важливістю подальшого навчання. Такі пошуки можуть виявитися складними та супроводжуватися періодами внутрішньої нестабільності. Головною ознакою цього періоду є потреба молодої людини зайняти внутрішню позицію дорослого, вибрати професію, усвідомити себе членом суспільства, виробити світогляд, вибрати свій життєвий шлях.

Одним з головних завдань учнів старшого шкільного віку є вибір професії, вирішення якого починається ще в підлітковому віці. Однак учні старшого шкільного віку ставляться до розв'язання цього питання вже більш відповідально та свідомо. Якщо в підлітковому віці вибір професії переважно характеризується імпульсивністю, то в старших класах він являє собою акт соціального та особистісного самовизначення (Зеня, 2008).

Самовизначення розглядається в науковій літературі не як автономія від дорослих, а як чітка орієнтація та визначення свого місця у дорослому світі (Скрипченко, 2001). Поняття "самовизначення", яке використовується у вітчизняній психології, подібне до поняття "ідентичність" у трактуванні американським вченим Е. Еріксоном. Таким чином, ідентичність є умовою

психічного здоров'я, і якщо вона не сформується, то людина не знаходить себе, свого місця у суспільстві, відчувається "втраченою" (Скрипченко, 2001).

З переходом до юнацького віку відмічається прогресуючий розвиток словесно-логічного, а потім і теоретичного мислення. Активно розвиваються творчі здібності і формується індивідуальний стиль діяльності, який знаходить відображення у стилі мислення. З позицій сучасності одним з найважливіших інтелектуальних компонентів творчості вважається дивергентне мислення (Зеня, 2008).

У порівнянні з підлітками, старшокласники проявляють збільшений інтерес до навчання. Ця зміна пов'язана з формуванням нової мотиваційної структури в їхньому учінні. У їхній мотиваційній системі навчання відіграють ключову роль мотиви, які стосуються самовизначення та підготовки до самостійного життя. Ці мотиви набувають особистісний смисл для старшокласників і стають дієвими у їхньому навчальному процесі.

У дослідженні І. В. Дубровіної та її колег було встановлено, що максимальне значення для учнів старших класів має мотив самоствердження, пов'язаний з наявністю у старшокласників потреби в самоповазі, яка може бути реалізована через досягнення в навчальній діяльності (Зеня, 2008).

Заохочення старшокласників до навчання є важливим завданням як для педагогів, так і для батьків, бо це має вирішальний вплив на їх успіх у навчанні та на подальше їхнє життя. До способів, якими можна стимулювати інтерес старшокласників до навчання, зараховуємо:

- вивчення індивідуальних інтересів та потреб кожного старшокласника, враховуючи їхні академічну та кар'єрну мету, а також їх уподобання у виборі навчальних предметів;

- використання методів навчання, які заохочують учнів брати активну участь у навчальному процесі, такі як дискусії, групові проєкти, віртуальні екскурсії тощо;

- створення позитивної атмосфери в класі, де учні відчуваються зручно та заохочені до навчання, підтримання їхніх зусиль та досягнень, сприяння розвитку їхнього потенціалу;

- використання прикладів та ситуацій з реального життя в навчальному процесі, показуючи, як отримані знання можуть бути корисними в майбутньому;

- стимулювання дослідницької діяльності, самостійного вибору старшокласниками теми дослідження, розвитку у учнів власних ідей та творчості у висловлюванні своїх думок.

ЛІТЕРАТУРА

Скрипченко, О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук, З. В. та ін. (2001). *Вікова та педагогічна психологія*.

Кремень, В. Г. (2008). *Енциклопедія освіти*. Юрінком Інтер.

Зеня, Л. Я. (2008). *Навчання іноземних мов у старшій профільній школі: лекційно-практичний курс*. ГДПІМ.

ЛІТЕРАТУРА

- Gistituati, N., Refnaldi, R., & Syaifullah, S. (2019). Using visual aids to develop students' speaking skill. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research: 1st International Conference of Innovation in Education, 178*, 263–266.
- Мудрик, О. В. (2022). Особливості використання інформаційних відеотехнологій під час вивчення іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2(80)*, 87–91.
- Shabiralyani, G., Hasan, K. S., Hamad, N., & Iqba, N. (2015). Impact of visual aids in enhancing the learning process case research: District Dera Ghazi Khan. *Journal of Education and Practice, 6(19)*, 226–233.
- Yeskha, M. M. (2018). Utilizing authentic videos: an action research to enhance students' ability in developing their speaking content. *International Journal of Indonesian Education and Teaching, 2(1)*, 60–70.

ПІДРУЧНИК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ У СТАРШОКЛАСНИКІВ ІСПАНСЬКОМОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ: АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ

Федорченко Н. С.

Київський національний лінгвістичний університет

Науковий керівник: **Зеня Л. Я.**

Доктор педагогічних наук, доцент

Київський національний лінгвістичний університет

Розвиток іспанськомовної комунікативної компетентності у старшокласників відповідно до дидактичних і методичних принципів ґрунтується на вміннях ефективно спілкуватися в різноманітних ситуаціях з метою досягнення міжособистісної та міжкультурної взаємодії (Васильєва, 2020). Відповідно до Навчальної програми з іноземних мов (10-11 класи) (2017) у старшій школі передбачено формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) на рівні незалежного користувача (В 1). Основним засобом формування зазначеної компетентності є навчально-методичний комплекс (НМК).

НМК – це система дидактичних засобів навчання, що включає підручник, робочі зошити та інші компоненти, спрямована на повне виконання освітніх та виховних завдань, визначених навчальною програмою, і сприяє структуруванню знань, розвитку компетентностей та забезпеченню якісної освіти (Бабасєв, 2021).

Вітчизняними науковцями висвітлювалися різні аспекти, пов'язані зі структурою і змістом шкільного підручника як засобу формування ІКК в учнів закладів загальної середньої освіти (Басай Н. П., Бориско Н. Ф., Калініна Л. В., Коломінова О. О., Ніколаєва С. Ю., Паршикова О. О., Редько В. Г., Роман С. В., Самойлюкевич І. В., Складенко Н. К., Плахотник В. М. та інші).

Метою публікації є аналіз підручників з іспанської мови для учнів 10-11 класів як засобу формування іспанськомовної міжкультурної комунікативної компетентності.

НМК з іспанської мови для учнів 10-11 класів (Редько & Береславська, 2018, 2019), які обрано для аналізу, укладені відповідно до Навчальної програми з іноземних мов (2017) і складаються лише з підручників та робочих зошитів. Рекомендації для вчителя щодо організації освітнього процесу, а також аудіо- та відеоматеріали відсутні.

Назва підручника "Español" є обґрунтованою, а дизайн обкладинок яскравий та сучасний. Зміст навчання у єдності його предметного і процесуального аспектів структуровано за тематичним і поурочним розподілом. У підручнику для 10 класу зміст навчання представлено у зовнішній структурі підручника в тематичних розділах: Llevarse bien con el mundo. El sistema educativo. El ocio y el deporte. Come a gusto y placentero. La profesión de tu vida. La ciencia y los alcances técnicos. El mundo del arte pictórico. Por el mundo Hispánico. Los desastres de la naturaleza, а для 11 класу – в розділах La vida familiar. Aprende las lenguas extranjeras. Comida sana y variada. Los artes. Ucrania en el mundo Contemporáneo. Por el mundo Hispano. El progreso científico. Варто зазначити, що формулювання назв розділів виглядало б для учнів привабливіше, якби воно мало комунікативну спрямованість.

Тематичний розділ має поурочну структуру, відповідно зміст навчання розподілено по уроках залежно від місця кожного уроку в серії уроків за конкретною темою. Граматичний і лексичний матеріал представлений у правилах та схемах з коментарями іспанською мовою. Варто констатувати достатню кількість мовних вправ, призначених для тренування у вживанні лексичних одиниць і граматичних явищ, умовно-мовленнєвих вправ, спрямованих, як на формування навичок, так і вмінь в рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності. Комунікативні вправи, більшою частиною, спрямовані на формування компетентності у монологічному та діалогічному мовленні, як в 10, так і в 11 класі.

Зміст підручників відповідає комунікативним потребам учнів, стимулюючи активну взаємодію та розвиток мовленнєвих навичок і вмінь через реалістичні сценарії спілкування, а також лінгвосціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей.

Віртуальні ресурси створюють можливість підвищення ефективності навчання іспанської мови. Визначення структури і змісту електронного посібника становить предмет нашого подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

Бабасв, Є. В. (2021). *Положення про навчально – методичне забезпечення навчальних програм.*

https://www.kname.edu.ua/images/Files/Normativny_Dokumenty/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F

_%D0%9C%D0%9A%D0%94_2021.docx.pdf

Васильєва, П. Ю. (2020). Іншомовна комунікативна компетентність: проблеми, підходи, пошуки. *Міжнародний науковий журнал "Університети і лідерство"*, 1.

<https://doi.org/10.31874/2520-6702-2020-9-1-98-108>

Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи. (2017).

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>

Редько, В. Г., Береславська, В. І. (2018). *Español. Підручник для 10-го класу закладів загальної серед. освіти: (10-й рік навчання).*

<https://pidruchnyk.com.ua/1125-ispanska-10-redko-10-klas.html>

Редько, В. Г., Береславська, В. І. (2019). *Español. Підручник для 11-го класу закладів загальної серед. освіти: (11-й рік навчання).*

<https://pidruchnyk.com.ua/1254-ispanska-redko-11-klas-11-rik.html>

КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ У ФІНЛЯНДІЇ

Фефелова А. А.

Київський національний лінгвістичний університет

Науковий керівник: **Матвієнко О. В.**

Доктор педагогічних наук, професор

Київський національний лінгвістичний університет

Освітня система Фінляндії привертає увагу своєю унікальністю, і вона є прикладом успішної практики у сфері освіти для багатьох країн у всьому світі. Завдяки своїй інноваційності, інклюзивності та постійному прагненню до вдосконалення, Фінляндія відома як країна, де кожна дитина має рівні можливості для навчання та розвитку.

В рамках даної теми розглядаються різноманітні аспекти, такі як інклюзивність, інноваційність, роль вчителів, система оцінювання та багато інших, що визначають особливості та ефективність фінської освіти. Освітлення теми дає розуміння, які важливі уроки можемо взяти з фінського досвіду та як їх можна застосовувати у власній освітній системі України.

Головна мета освіти у Фінляндії – інклюзивність та рівність. Однією з головних цілей фінської освітньої системи є забезпечення доступності та рівних можливостей отримання якісної освіти для кожної дитини незалежно від її соціального статусу, етнічної приналежності або особливостей розвитку. Фінляндія активно працює над зменшенням соціальних нерівностей у доступі до освіти. Це досягається за допомогою залучення до освіти різних соціальних груп, використання державних програм підтримки, які спрямовані на забезпечення рівних можливостей для всіх дітей (Салберг, 2017).

Інноваційний підхід до навчання. Фінляндія славиться своїм інноваційним підходом до навчання, який базується на активному залученні